

Construction Rights

#15 Intellectuele eigendom in de bouw

2020

Beste lezer,

Meer dan 90% van de wegenwerken in België gebeuren in opdracht van een overheid die bij de aanbesteding graag vertrouwt op wegebouw-technieken en -materialen die op het terrein hun duurzaamheid bewezen hebben. Toch zou het een grote misvatting zijn te denken dat de wegebouwsector niet of nauwelijks innoveert.

Wegbouwers en hun toeleveranciers zijn actief in een snel veranderende wereld. Sommige grondstoffen worden schaars, energiekosten nemen toe, milieutechnische eisen verstrengen en gerecycleerde materialen worden in een groter volume en met consistente kwaliteit op de markt aangeboden. Deze complexe veranderingen creëren ook opportuniteiten voor technische en technologische vooruitgang.

Het Onderzoekscentrum voor de Wegbouw (OCW) is nauw betrokken bij commerciële innovatietrajecten van wegebouwaannemers of hun toeleveranciers. Aandacht voor octrooien is daarbij noodzakelijk, zowel als informatiebron als voor de bescherming van innovatie (zie bv. Vélonet in nieuwsbrief 2). Het OCW beschikt over goed uitgeruste labo's waar onder strikte confidentialiteit nieuwe materialen, mengsels, proefstukken en kernboringen worden beproefd. Wist u dat het OCW vandaag meer dan 100 proefvakken beheert die worden aangelegd en opgevolgd in samenspraak met wegebouwers én wegbeheerders? Wist u dat het OCW innovatieve meetmethodes en -toestellen ontwikkelt en meewerkt aan nieuwe applicaties en platformen?

De specificiteit van innovatietrajecten in de wegebouwsector zit in het feit dat innovatieve oplossingen moeten kunnen worden ingebed in de standaardbestekken zonder marktverstoring te werken. Wat bent u met een unieke innovatieve oplossing als u ze niet verkocht krijgt? Monopolieposities en overheidsopdrachten gaan nu eenmaal niet goed samen (zie ook nieuwsbrief 13 'Overheidsopdrachten en Intellectuele eigendom'). Het OCW en OCBC, de octrooicel van het WTCB, staan klaar om u te ondersteunen bij het verwerven van innovatieve kennis en bij de introductie ervan in de praktijk.

Annick De Swaef
directeur-generaal OCW

In deze editie:

- # Gratis IE-scan voor kmo's uit de bouwsector
- # Schendt uw uitvinding een bestaand octrooi?
- # Alternatieven voor een gerechtelijke procedure

- # Misbruik door een samenwerkingspartner
- # Alles wat u moet weten over bedrijfsgeheimen
- # Zoekmachine Espacenet vernieuwd
- # Zitdag 'Intellectuele Eigendom'

Gratis IE-scan voor kmo's uit de bouwsector

Heeft u al eens nagedacht over uw mogelijke intellectuele-eigendomsrechten (IE-rechten)? Zo niet, dan is het misschien een goed idee een IE-scan te laten uitvoeren. Daarvoor kunt u gratis terecht bij OCBC, de Octrooicel van het WTCB.

IE: OOK INTERESSANT VOOR KMO'S

Intellectuele eigendom is allerminst een privilege van grote bedrijven, integendeel. Ook als u zelf niet meteen overweegt om octrooien aan te vragen, vormen ze een bron van nuttige informatie. U kan niet alleen veel opsteken uit de octrooien van anderen, maar zo soms ook vermijden dat u de intellectuele rechten van anderen schaad. Bovendien is de kans groot dat u in aanraking komt met of zelf beschikt over rechten binnen andere domeinen van de intellectuele eigendom, zoals merken, modellen, auteursrechten en bedrijfsgeheimen. Redenen te over dus om een keer de oefening te maken.

WAT?

Een IE-scan brengt in kaart welke intellectuele rechten in uw kmo een rol spelen, welke aandachtspunten er daarvoor belangrijk kunnen zijn en op welke manier u optimaal gebruik kunt maken van die rechten. Het resultaat van de scan is een rapport met thematische conclusies en aanbevelingen, gerangschikt volgens prioriteiten. Hiermee gewapend kunt u verder aan de slag, al dan niet onder begeleiding van een IE-deskundige. De IE-scan werd opgesteld door VLAIO, het Vlaams Agentschap Innoveren en

Ondernemen. Zoals in de intro al aangegeven, kunt u er voortaan bij de Octrooicel van het WTCB voor terecht.

INHOUD?

Uiteraard peilt de IE-scan of een octrooibescherming zinvol en interessant is voor uw bedrijf, maar de doorlichting reikt veel verder. We kijken ook hoe het zit met de naam van de vennootschap, de handelsnaam en de domeinnaam. Verder komen merken (bv. merknaam, logo), modellen en tekeningen en auteursrechten, software en databanken inbegrepen, aan bod. Daarnaast kunnen een heleboel andere praktische vragen een antwoord krijgen. Wat bv. als u wil samenwerken met een derde partner? Hoe zit het met werknemers en intellectuele rechten. Hoe zet u een efficiënt IE-management op? Hoe verkrijgt u een datum met rechtskracht voor auteursrechten en octrooien? Wie wordt houder van de IE-rechten, uzelf als persoon of uw onderneming? Hoe houdt u uw rechten in stand en gaat u om met inbreuken? Waarom en hoe volgt u het best de rechten van derden op? Vormen bedrijfsgeheimen een interessant alternatief ter bescherming? Last but not least: hoe zit het met de financiële en fiscale aspecten?

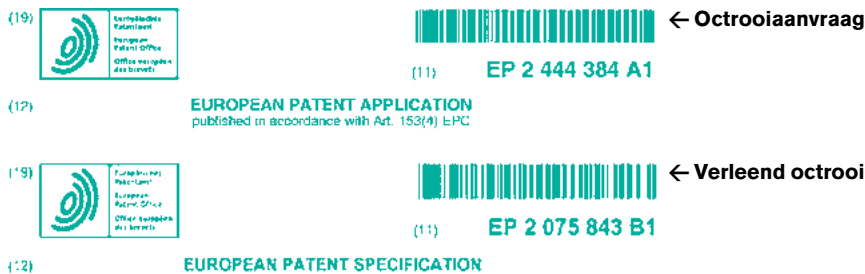
VERLOOP?

De IE-scan gebeurt op basis van een interview dat ongeveer een halve dag in beslag neemt en waarin u een set vragen voorgelegd krijgt. Enkele weken later krijgt u daarvan een verslag. Indien u dat wenst, kunt u op basis daarvan samen met de adviseur van de Octrooicel een actieplan opstellen om uw intellectuele rechten beter te benutten.

Geïnteresseerd? Stuur een mail naar OCBC@bbri.be. Een van onze adviseurs neemt dan contact met u op voor een afspraak.

Schendt uw uitvinding een bestaand octrooi?

U hebt een schitterend idee voor een innovatief, industrieel toepasbaar toestel of ander product? Mooi, maar hoe weet u of de commercialisering ervan niet onder de bescherming van een bestaand octrooi valt? Enkele tips. Let wel, raadpleeg bij twijfel een gespecialiseerd advocaat of een mandataris.

PRIOR ART

Om te zien of zijn uitvinding octrooieerbaar is, moet de aanvrager opzoekwerk verrichten over bestaande technologieën of octrooien. Dat is de zogenaamde prior art. Als uit dat onderzoek blijkt dat de uitvinding niet nieuw is, is ze niet octrooieerbaar en kan ze ook uw eigen uitvinding niet in de weg staan. Prior art is een breed begrip waaronder bv. ook eeuwenoude objecten, uitvindingen die gedetailleerd zijn beschreven maar nooit het daglicht zagen, publicaties of andere communicatie vallen.

DOCTRINE VAN GELIJKGESTELDE

Om misbruiken van de alle-elementen-regel te voorkomen door een minimale wijziging (bv. in de afmetingen) aan te brengen, stelt de doctrine van gelijkgestelde dat de draagwijdte van de octrooi-bescherming verder kan worden uitgebreid dan louter de letterlijke tekst van de conclusies. Ook de tekeningen en de omschrijving van de uitvinding kunnen daarom van belang zijn. Opgelet: deze regel is wijdverbreid, maar wordt niet in alle landen op dezelfde manier toegepast.

OM AF TE RONDEN

Ga zeker ook na voor welke landen de octrooi-bescherming geldt. Als het land waar u uw uitvinding wil commercialiseren daar niet onder valt, kunt u vrij handelen. Ook moet de indier de jaarlijkse taksen voor het octrooi of de octrooiaanvraag betalen, anders wordt het als nietig beschouwd en mag iedereen er vrij gebruik van maken.

Tot slot nog dit: u kunt altijd zelf een octrooi nemen dat gebaseerd is op een bestaand octrooi als u er een nieuw element aan toevoegt. In de praktijk gebeurt dat dikwijls, hetzij om een concurrent het gras voor de voeten weg te maaien, hetzij om tot een overeenkomst met hem te komen.

Om na te gaan of uw uitvinding wellicht onder de bescherming van een bestaand octrooi valt, moet u de conclusies ('claims') van dat octrooi bekijken. Die bepalen immers de draagwijdte van het octrooi, en dus niet de tekeningen, de uitleg en de details die wel mee van belang kunnen zijn (zie: doctrine van gelijkgestelde). Er zijn twee types van conclusies. De onafhankelijke conclusies slaan op de essentiële eigenschappen van de uitvinding. Daarnaast zijn afhankelijke conclusies mogelijk, waarin dan extra, optionele features vermeld staan.

Let wel, als het om een octrooiaanvraag gaat en het octrooi dus nog niet is verleend, kan de aanvrager de conclusies nog wijzigen. Hoe ziet u het verschil tussen beide? Octrooiaanvragen ('patent application') hebben in de meeste landen een 'A' op het einde van het octrooinummer, terwijl dat bij verleende octrooien een 'B' is. Er zijn wel uitzonderingen. Zo krijgt een verleend octrooi in Duitsland een 'C'.

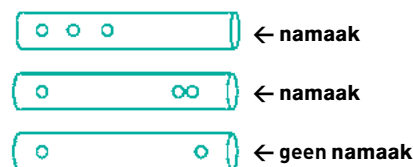
Hoe pakt u uw controle nu het best aan?

LEES DE CONCLUSIES

Lees eerst en vooral de onafhankelijke conclusies op het einde van het document. Als uw product daar niet mee overeenstemt, pleegt u hoogstwaarschijnlijk geen inbreuk op het octrooi. Maar: elk woord telt, conclusies worden soms geschreven om de lezer te misleiden en

de rechtspraak aanvaardt dat een octrooi een eigen lexicon heeft.

Een voorbeeld. Wanneer pleegt u inbreuk op volgende conclusie: *'een cilinder in polypropyleen met daarin drie ronde openingen op eenzelfde lijn over de langse zijde van het object'?*

DE ALLE-ELEMENTEN-REGEL

Uw uitvinding valt onder de bescherming van een octrooi als ze **alle elementen van minstens één conclusie volledig overneemt** ('all elements rule'). Om na te gaan of dat het geval is, moet u uw product vergelijken met de conclusies, en niet omgekeerd.

Toegepast op vorig voorbeeld geeft dat het volgende resultaat.

Alternatieven voor een gerechtelijke procedure

Om een inbreuk op uw octrooi stop te zetten kunt u, als uw concurrent niet voor rede vatbaar is, een gerechtelijke procedure starten. Maar er zijn ook alternatieven die over het algemeen minder tijdrovend zijn en ook minder kosten. We hebben het dan vooral over bemiddeling en over arbitrage, twee procedures die geregeld zijn in het gerechtelijk wetboek. In bijgaand overzicht bundelen we kort de karakteristieken van de verschillende procedures. Meer informatie vindt u op de website van de federale Bemiddelingscommissie www.fbc-cfm.be.

	Gerechtelijke procedure	Arbitrage	Bemiddeling
Akkoord van de partijen is vereist om de procedure te starten	✗	✓	✓
De partijen kunnen zelf een bemiddelaar, arbiter of expert kiezen	✗	✓	✓
De bemiddelaar, arbiter of expert is bevoegd om een beslissing te nemen	✓	✓	✗
Vertrouwelijkheid	✗	✓	✓
Geschikt voor internationale geschillen	✗	✓	✓
De partijen kunnen de procedure aanpassen	✗	✓	✓
Mogelijkheid tot beroep	✓	beperkt	n.v.t.
Internationale uitvoering van het resultaat	beperkt	✓	n.v.t.

Misbruik door een samenwerkingspartner

Wat als u een samenwerking opzet met een partner en die laatste van de resultaten, daarvan gebruik maakt om op eigen houtje en louter voor eigen voordeel een octrooi aan te vragen? Proactief kunt u een i-DEPOT doen, waardoor uw concept of idee een vaste datum krijgt. Aan te bevelen is ook dat beide partners een verklaring van confidentialiteit opstellen en ondertekenen. In geval van een octrooiaanvraag begint

na indiening een beoordelingsperiode van 18 maanden. In die tijdspanne kunt u prior art verzamelen en die bij het octrooibureau (bv. EPO in geval van een Europees octrooi) indienen. Vanaf het moment dat het octrooi wordt verleend, beschikt u over een periode van 9 maanden om een oppositieprocedure te starten. Die gaat wel gepaard met de nodige tijd en kosten.

Alles wat u moet weten over bedrijfsgeheimen

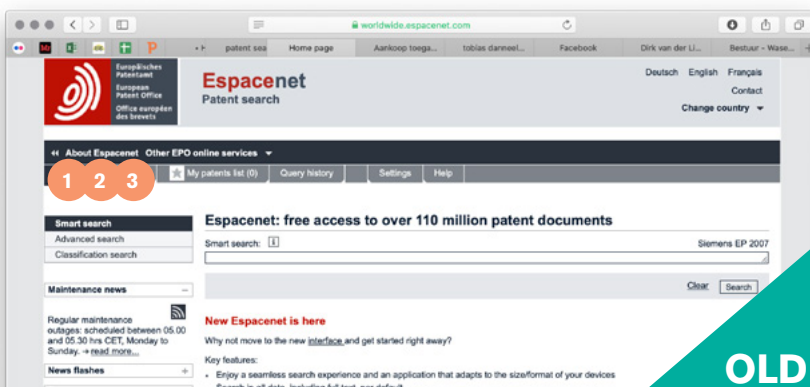
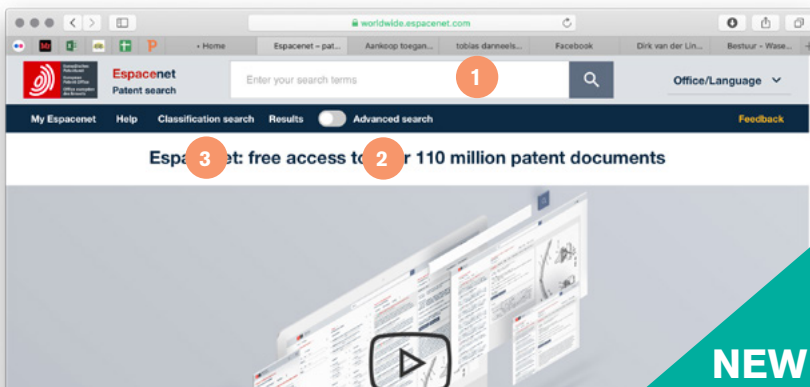
In onze vorige nieuwsbrief vernam u al dat bedrijfsgeheimen sinds kort een sterkere wettelijke bescherming genieten. De Federale overheidsdienst Economie heeft rond dit thema nu een campagne gestart die u terugvindt op de website www.bedrijfsgeheim.be. Daar vernemt u wat bedrijfsgeheimen precies inhouden, hoe de nieuwe wettelijke regeling precies in elkaar zit en welke maatregelen u kunt treffen om ze geheim te houden. De campagne loopt in samenwerking met het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom, met de steun van het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Zoekmachine Espacenet vernieuwd

Om het gebruikskomfort te verbeteren, werd Espacenet, een van de belangrijkste zoekmachines die het European Patent Office (EPO) gratis ter beschikking stelt van iedereen die een octrooi search wil uitvoeren, eind 2019 vernieuwd. Net als in de vorige versie kunt u een opzoeking verrichten via smart search **1**, advanced search **2** en classification search **3**, zoals aangegeven in bijgaande screenshot. De zoekingsmethodes in advanced search en smart search zijn gesynchroniseerd. Bij smart search kunt u zelf zoektermen en operatoren ingeven. U krijgt dan een scherm waarop, naast een lijst met de gevonden octrooien, ook een detail van het eerste octrooi en een figuur die illustreert waarover het gaat, worden weergegeven. U kunt elk octrooi in detail bekijken en daarna terugkeren naar de oorspronkelijke lijst. U kunt ook makkelijker terugkeren in uw eigen

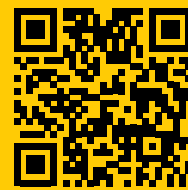
'browsing history' en het overzicht bewaren als u een opzoeking uitvoert, wat een duidelijk voordeel oplevert. In de advanced search kunt u zelf op logische wijze via operatoren uw eigen zoekalgoritme ingeven, wat het opzetten van een specifieke zoekactie vergemakkelijkt. Ten slotte kunt u ook een opzoeking uitvoeren via classification search, waaraan niet veel is gewijzigd. De oude en de vernieuwde versie van Espacenet zijn momenteel allebei online beschikbaar. Op de website van EPO kunt u ook een gedetailleerde analyse van de verschillen (<https://tinyurl.com/t7ddhuy>) tussen beide versies consulteren. Dat de vernieuwde versie gebruiksvriendelijker is, kunnen we alvast beamen. Aanvankelijk is het even zoeken, maar de mogelijkheden zijn ruimer. Of de nieuwe versie ook betere onderzoeksresultaten zal opleveren, moet de toekomst uitwijzen.

AGENDA

Meer weten over intellectuele eigendommen in de bouw? Ga naar www.ocbc.be voor een agenda met onze events.

Volg ons op Twitter (@Octrooicel) en blijf steeds op de hoogte!

ocbc
Octrooicel

Octrooicel WTCB

Lozenberg 7,
1932 St-Stevens-Woluwe

Tel. +32 2 716 42 11

www.ocbc.be

ocbc@bbri.be

V.U. Olivier Vandooren

Zitdag 'Intellectuele Eigendom'

Op 19 maart organiseert WTCB in samenwerking met de Dienst Intellectuele Eigendom (DIE) en het Benelux Office for Intellectual Property (BOIP) een zitdag 'Intellectuele Eigendom' in het proefstation van Limelette. Vijf Franstalige experts staan de hele dag ter beschikking om uw vragen te beantwoorden over intellectuele-eigendomsbescherming. Deelname is gratis, maar vooraf inschrijven verplicht. Meer info vindt u hier (<https://tinyurl.com/vj6uxwo>). Via onze website www.ocbc.be houden wij u op de hoogte van de volgende sessies die BOIP en DIE zullen organiseren. (www.ocbc.be > agenda > Zitdag 'Intellectuele Eigendom' > meer info)

